Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

9. juni 2016 *

»Præjudiciel forelæggelse — retligt samarbejde i straffesager — ret til tolkning og oversættelse — direktiv 2010/64/EU — anvendelsesområde — begrebet »straffesag« — procedure indført i en medlemsstat med det formål at anerkende afgørelser i straffesager truffet af en ret i en anden medlemsstat og at indføre den straffedom, som nævnte ret har afsagt, i strafferegistret — udgifter forbundet med oversættelsen af nævnte afgørelse — rammeafgørelse 2009/315/RIA — afgørelse 2009/316/RIA«

I sag C-25/15,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Budapest Környéki Törvényszék (den regionale ret i første instans i Budapest, Ungarn) ved afgørelse af 5. januar 2015, indgået til Domstolen den 21. januar 2015, i sagen indledt mod:

István Balogh,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, Domstolens vicepræsident, A. Tizzano (refererende dommer), som fungerende dommer i Femte Afdeling, og dommerne F Biltgen, A. Borg Barthet og M. Berger,

generaladvokat: Y. Bot

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 9. december 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

— den ungarske regering ved M.Z. Fehér, G. Koós og M. Bóra, som befuldmægtigede

— den østrigske regering ved G. Eberhard, F. Zeder og B. Trefil, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved A. Sipos og R. Troosters, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. januar 2016,

afsagt følgende

* Processprog: ungarsk.

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager (EUT 2010, L 280, s. 1).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en procedure indledt ved Budapest Környéki Törvényszék (den regionale ret i første instans i Budapest) vedrørende anerkendelse i Ungarn af virkningerne af en endelig dom afsagt af en ret i en anden medlemsstat, hvorved István Balogh blev idømt en frihedsstraf for en strafbar handling samt pålagt at betale sagens omkostninger.

Retsforskrifter

EU-retten

Rammeafgørelse 2009/315/RIA

3 Følgende fremgår af 2., 3., 5. og 17. betragtning til Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA af 26. februar 2009 om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne (EUT 2009, C 93, s. 23):

»(2) [...] Rådet [vedtog] den 29. november 2000 et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager [...]. Denne rammeafgørelse bidrager til at nå målene i programmets foranstaltning nr. 3 [...].

(3) I den endelige rapport om første evalueringsrunde vedrørende gensidig retshjælp i straffesager [...] blev medlemsstaterne opfordret til at forenkle procedurerne for overførsel af dokumenter mellem medlemsstaterne ved om nødvendigt at anvende standardformularer og derved lette den gensidige retshjælp.

[...]

(5) Med henblik på at forbedre udvekslingen af oplysninger om strafferegistre mellem medlemsstaterne ses der med tilfredshed på projekter, der er udformet med dette formål for øje [...]. Erfaringer [herfra] har vist vigtigheden af at fortsætte integreringen af den gensidige udveksling af oplysninger om straffedomme mellem medlemsstaterne.

[...]

(17) [...] Det vil være muligt at forbedre den gensidige forståelse ved at skabe et »standardiseret europæisk format« for udveksling af oplysninger i en ensartet og edb-baseret form, der let kan maskinoversættes. [...]«

4 Rammeafgørelsens artikel 1, som fastsætter dens formål, har følgende ordlyd:

»Denne rammeafgørelse har til formål:

a) at definere, hvordan en medlemsstat, hvori der afsiges en straffedom over en statsborger fra en anden medlemsstat (herefter benævnt »domsstaten«), overfører oplysninger om dommen til den medlemsstat, hvori domfældte er statsborger (herefter benævnt »medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger«)

b) at fastsætte de forpligtelser for så vidt angår opbevaring af oplysninger, der påhviler den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, og præcisere, hvilke krav sidstnævnte skal opfylde, når den besvarer en anmodning om oplysninger fra strafferegistret

c) at fastlægge rammerne for at opbygge og udvikle et edb-baseret system for udveksling af oplysninger om straffedomme mellem medlemsstaterne på grundlag af denne rammeafgørelse og den efterfølgende afgørelse, som er omhandlet i artikel 11, stk. 4.«

5 Rammeafgørelsens artikel 4 med overskriften »Forpligtelser, der påhviler domsstaten« bestemmer:

»[...]

2. Den centrale myndighed i domsstaten informerer snarest muligt de centrale myndigheder i de andre medlemsstater om domme afsagt på dens territorium over personer, der er statsborgere i sådanne andre medlemsstater, således som de er anført i strafferegistret.

[...]

3. Oplysninger om efterfølgende ændring eller sletning af oplysningerne i strafferegistret overføres straks af den centrale myndighed i domsstaten til den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger.

4. Enhver medlemsstat, der har tilvejebragt oplysninger i medfør af stk. 2 og 3, meddeler på anmodning af den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, i hvert enkelt tilfælde en genpart af de pågældende straffedomme og efterfølgende foranstaltninger samt andre relevante oplysninger vedrørende sagen, således at sidstnævnte part kan vurdere, hvorvidt disse straffedomme og foranstaltninger nødvendiggør foranstaltninger på nationalt plan.«

6 Rammeafgørelsens artikel 5 med overskriften »Forpligtelser, der påhviler den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger« bestemmer:

»Den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, opbevarer i medfør af artikel 11, stk. 1 og 2, alle de oplysninger, der er overført i medfør af artikel 4, stk. 2 og 3, med henblik på videreformidling i overensstemmelse med artikel 7.«

7 Rammeafgørelsens artikel 11 med overskriften »Format og andre måder at tilrettelægge og lette udvekslingen af oplysninger vedrørende domme på« bestemmer:

»1. Ved overførsel af oplysninger i henhold til artikel 4, stk. 2 og 3, overfører den centrale myndighed i domsstaten følgende oplysninger:

a) oplysninger, som altid skal overføres [...] (obligatoriske oplysninger):
   i) oplysning om domfældte (fulde navn, fødselsdato, fødested [...], køn, nationalitet og eventuelt tidligere navn(e))
   ii) oplysning om dommens form (dato for domfældelsen, retsinstansens benævnelse, dato, hvor afgørelsen blev endelig)
   iii) oplysning om den lovovertrædelse, der har givet anledning til dommen (dato for [lovovertrædelsen], lovovertrædelsens navn eller retlige beskrivelse samt henvisning til de relevante bestemmelser), og
   iv) oplysning om dommens indhold (navnlig sanktionen samt eventuelle supplerende sanktioner, sikkerhedsforanstaltninger og efterfølgende afgørelser, der ændrer fuldbyrdelsen af dommen)

b) oplysninger, som skal overføres, hvis de er anført i strafferegistret (fakultative oplysninger):
   i) domfældtes forældres navne
   ii) dommens referencenummer
   iii) hvor lovovertrædelsen er begået, og
   iv) rettighedsfortabelser som følge af straffedommen

c) oplysninger, som skal overføres, hvis de er til rådighed for den centrale myndighed (supplerende oplysninger):
   i) domfældtes personnummer [...]
   ii) fingeraftryk, der er taget fra den pågældende person, og
   iii) eventuelt pseudonym og/eller kaldenavn(e).

Endvidere kan den centrale myndighed overføre eventuelle andre oplysninger vedrørende straffedomme, der er anført i strafferegistret.

2. Den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, opbevarer alle oplysninger af de i stk. 1, litra a) og b), anførte typer, som den har modtaget i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, med henblik på videreformidling, jf. artikel 7. Den kan med henblik på samme formål opbevare oplysninger af de i stk. 1, første afsnit, litra c), og stk. 1, andet afsnit, anførte typer.

3. [...] Ved udløbet af fristen i stk. 7 overfører medlemsstaternes centrale myndigheder sådanne oplysninger ad elektronisk vej i et standardformat.

4. Det i stk. 3 omhandlede format og de øvrige måder at tilrettelægge og lette udvekslingen af oplysninger om straffedomme mellem medlemsstaternes centrale myndigheder på fastsættes af Rådet [...]

Disse andre måder omfatter:

a) fastsættelse af alle metoder til at lette forståelsen og maskinoversættelsen af de overførte oplysninger

[...]«

Afgørelse 2009/316/RIA

8 Følgende fremgår af 2., 6. og 12. betragtning til Rådets afgørelse 2009/316/RIA af 6. april 2009 om indførelse af det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) i henhold til artikel 11 i rammeafgørelse 2009/315 (EUT 2009, L 93, s. 33):

»(2) Oplysninger om straffedomme, som en medlemsstats statsborgere idømmes af andre medlemsstater, cirkulerer ikke effektivt på det nuværende grundlag, som er den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager. Der er derfor behov for mere effektive og enkle procedurer for udveksling af sådanne oplysninger på EU-plan.

[...]

(6) Denne afgørelse har til formål at gennemføre rammeafgørelse [2009/315] med henblik på at oprette og udvikle et edb-system til udveksling af oplysninger om domme mellem medlemsstaterne. [...] Der bør [...] oprettes et standardformat, som gør det muligt at udveksle oplysninger i en ensartet og elektronisk form, der let kan maskinoversættes, så vel som på andre måder, hvorved den elektroniske udveksling af oplysninger om domme mellem medlemsstaternes centrale myndigheder kan tilrettelægges og gøres lettere.

[...]

(12) Referencetabellerne med kategorier af strafbare handlinger og kategorier af straffe og foranstaltninger i denne afgørelse bør lette maskinoversættelse og muliggøre gensidig forståelse af de udvekslede oplysninger ved hjælp af et system af koder. [...]«

9 Artikel 1 i afgørelse 2009/316 fastsætter afgørelsens genstand som følger:

»Denne afgørelse indfører det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS).

I denne afgørelse fastlægges også elementerne i et standardformat til elektronisk udveksling mellem medlemsstaterne af oplysninger, der hentes fra strafferegistre, navnlig oplysninger om den strafbare handling, der ligger til grund for dommen, og oplysninger om dommens indhold [...]«

10 Afgørelsens artikel 3 med overskriften »Det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS)« bestemmer følgende i stk. 1:

»ECRIS er et decentraliseret it-system, der bygger på de enkelte medlemsstaters strafferegistre. Det består af følgende elementer:

a) en sammenkoblingssoftware [...], som gør det muligt at udveksle oplysninger mellem medlemsstaternes strafferegistre

[...]«

11 Afgørelsens artikel 4 med overskriften »Format til overførsel af oplysninger« bestemmer:

»1. Når medlemsstaterne overfører oplysninger i henhold til artikel 4, stk. 2 og 3, og artikel 7 i rammeafgørelse [2009/315] vedrørende den strafbare handlings betegnelse eller juridiske klassifikation og den gældende lovbestemmelse, henviser de til den tilsvarende kode for hver af de strafbare handlinger, der er nævnt i overførslen, jf. tabellen over strafbare handlinger i bilag A. [...]

Medlemsstaterne kan også give disponible oplysninger om graden af fuldbyrdelse og medvirken i den strafbare handling og en eventuel hel eller delvis fritagelse for strafansvar eller recidivisme.

2. Når medlemsstaterne overfører oplysninger i henhold til artikel 4, stk. 2 og 3, og artikel 7 i rammeafgørelse [2009/315] vedrørende dommens indhold, især straffen og eventuelle supplerende straffe, sikkerhedsforanstaltninger og efterfølgende afgørelser om ændring af dommens håndhævelse, henviser de til den tilsvarende kode for hver af de straffe og foranstaltninger, der er omfattet af overførslen, jf. tabellen over straffe og foranstaltninger i bilag B. [...]

Medlemsstaterne giver også, hvor det er relevant, disponible oplysninger om arten af og/eller betingelserne for fuldbyrdelse af den idømte straf eller foranstaltning, som fastsat i parametrene i bilag B. [...]«

Direktiv 2010/64

12 Følgende fremgår af 14., 17. og 22. betragtning til direktiv 2010/64:

»(14) Retten til tolke- og oversætterbistand for de personer, der ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i retssagen, er fastlagt i artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder[, undertegnet i Rom den 4. november 1950] som fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.

Dette direktiv fremmer anvendelsen af denne ret i praksis. Med henblik herpå er hensigten med dette direktiv at sikre mistænktes eller tiltaltes ret til tolkning og oversættelse i straffesager med henblik på at sikre deres ret til en retfærdig rettergang.

[...]

(17) Dette direktiv bør sikre, at der findes gratis og fyldestgørende sproglig bistand, som giver mistænkte eller tiltalte, der ikke taler eller forstår det sprog, der anvendes i straffesagen, mulighed for fuldt ud at udøve deres ret til et forsvar, og som sikrer en retfærdig rettergang.

[...]

(22) Tolke- og oversættelsesbistand efter dette direktiv bør ydes på den mistænkte eller tiltaltes modersmål eller på et andet sprog, som den pågældende taler eller forstår, med henblik på at give vedkommende mulighed for fuldt ud at udøve sin ret til et forsvar og at sikre en retfærdig rettergang.«

13 Direktivets artikel 1 med overskriften »Genstand og anvendelsesområde« bestemmer følgende i stk. 1 og 2:

»1. Dette direktiv fastlægger regler vedrørende rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager og sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

2. De i stk. 1 omhandlede rettigheder finder anvendelse på en person fra det tidspunkt, den pågældende af de kompetente myndigheder i en medlemsstat ved officiel meddelelse eller på anden vis underrettes om, at den pågældende er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, indtil der falder endelig dom, hvilket betyder den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende har begået den strafbare handling, herunder i givet fald strafudmåling og afgørelse af en eventuel anke.«

14 Direktivets artikel 3, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i straffesagen, inden for en rimelig tid får en skriftlig oversættelse af alle dokumenter, der er væsentlige for at sikre, at vedkommende er i stand til at udøve retten til et forsvar, og for at garantere en retfærdig rettergang.

2. Væsentlige dokumenter omfatter enhver afgørelse om frihedsberøvelse, ethvert anklageskrift og enhver dom.«

15 Samme direktivs artikel 4 bestemmer:

»Medlemsstaterne afholder de udgifter til [...] oversættelse, der følger af anvendelsen af artikel [...] 3, uanset udfaldet af sagen.«

Ungarsk ret

16 § 46, stk. 1a, i a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (lov nr. XXXVIII af 1996 om international retshjælp i straffesager, herefter »loven om international retshjælp i straffesager«) bestemmer, at retten på det sted, hvor tiltalte har bopæl eller opholdssted, har materiel og stedlig kompetence for så vidt angår anerkendelsen af retsvirkningen af udenlandske domme. I henhold til denne lovs § 46, stk. 3, er den procedure, der finder anvendelse, reguleret ved de

almindelige bestemmelser i a büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény (lov nr. XIX af 1998 om strafferetspleje, herefter »strafferetsplejeloven«) vedrørende særlige procedurer som den procedure, der er omhandlet i hovedsagen.

17 Strafferetsplejelovens § 9, stk. 1, bestemmer, at processproget i straffesagen er ungarsk.

18 I henhold til denne lovs § 339, stk. 1, afholder staten de udgifter, som tiltalte ikke er forpligtet til at betale. I medfør af strafferetsplejelovens § 338, stk. 1, pålægges tiltalte at betale sagens omkostninger, hvis den pågældende kendes skyldig, eller hvis det fastslås, at den pågældende har ansvaret for, at en lovovertrædelse har fundet sted.

19 I medfør af strafferetsplejelovens § 555, stk. 2, litra j), pålægges tiltalte at betale sagsomkostningerne i de særlige procedurer, når den pågældende er blevet pålagt at betale sagsomkostningerne i hovedsagen.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

20 Ved dom af 13. maj 2014, som blev endelig den 8. oktober 2014, idømte Landesgericht Eisenstadt (den regionale domstol i Eisenstadt, Østrig) István Balogh, der er ungarsk statsborger, en frihedsstraf for indbrud af særlig grov beskaffenhed og af professionel karakter, og han blev desuden pålagt at betale sagens omkostninger. De kompetente østrigske myndigheder oplyste Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya (det ungarske justitsministeriums afdeling for international strafferet, herefter »afdelingen«) om indholdet af denne dom, som de derefter oversendte på afdelingens anmodning.

21 Afdelingen fremsendte nævnte dom til den forelæggende ret, som i henhold til den særlige procedure i loven om international retshjælp i straffesager nævnt i nærværende doms præmis 16, er den ret, der har kompetence til at anerkende dommens retsvirkninger i Ungarn. Denne særlige procedure, som hverken indebærer en ny bedømmelse af de faktiske omstændigheder eller af domfældtes strafansvar eller en ny domfældelse, har som sit eneste formål at give dommen afsagt af en udenlandsk ret samme værdi, som hvis den var blevet afsagt af en ungarsk ret, idet proceduren er nødvendig med henblik herpå.

22 Da den pågældende dom er affattet på tysk, skal den forelæggende ret i henhold til den særlige procedure sørge for, at den oversættes til processproget, som i det foreliggende tilfælde er ungarsk.

23 I henhold til bl.a. strafferetsplejelovens § 555, stk. 2, litra j), der finder anvendelse på den omhandlede procedure i medfør af § 46, stk. 3, i loven om international retshjælp i straffesager, og til strafferetsplejelovens § 338, stk. 1, er en person, der er blevet pålagt at afholde sagens omkostninger i hovedsagen, forpligtet til at afholde omkostningerne i forbindelse med særlige procedurer.

24 Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen, at der i Ungarn har udviklet sig to forskellige former for praksis for så vidt angår betaling af udgifter i forbindelse med den i hovedsagen omhandlede særlige procedure.

25 På den ene side er det blevet fastslået, at det følger af direktiv 2010/64, som fastsætter gratis oversættelsesbistand, at de særlige bestemmelser i ungarsk ret ikke finder anvendelse, således at det i stedet er de almindelige bestemmelser i strafferetsplejelovens § 9, hvorefter en tiltalt person med ungarsk statsborgerskab har ret til at anvende sit modersmål, der skal finde anvendelse. Heraf følger, at staten skal afholde udgifterne til oversættelse af den udenlandske retsafgørelse i henhold til strafferetsplejelovens § 339, stk. 1.

26 På den anden side foreligger der også den opfattelse, at hovedsagen, som er blevet afsluttet ved en dom, hvorved tiltalte blev dømt, er adskilt fra den særlige procedure, som er accessorisk og har til formål, at der sker anerkendelse af dommens virkninger i Ungarn. Selv om den tiltalte har ret til gratis sproglig bistand i forbindelse med hovedsagen, når den pågældende ikke behersker det sprog, som hovedsagen føres på, forholder det sig imidlertid anderledes under en accessorisk procedure for så vidt angår oversættelse af en dom afsagt af en udenlandsk ret til denne procedures processprog, som beherskes af den pågældende person, idet denne oversættelse er nødvendig for at kunne gennemføre proceduren og ikke med henblik på at beskytte domfældtes rettigheder.

27 På denne baggrund har Budapest Környéki Törvényszék (den regionale ret i første instans i Budapest) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal formuleringen i artikel 1, stk. 1, i direktiv 2010/64/EU, ifølge hvilken »[d]ette direktiv fastlægger regler vedrørende rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager og sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre«, fortolkes således, at ungarske domstole ligeledes skal anvende dette direktiv i forbindelse med særlige procedurer (strafferetsplejelovens kapitel XXIX), dvs. skal den særlige procedure, der er foreskrevet i ungarsk ret, betragtes som værende omfattet af begrebet »straffesager«, eller omfatter dette begreb kun sager, som munder ud i en endelig afgørelse vedrørende tiltaltes strafansvar?«

Om det præjudicielle spørgsmål

28 Indledningsvis bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at Domstolen med henblik på at give den nationale ret, som har forelagt den et præjudicielt spørgsmål, et hensigtsmæssigt svar kan inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i sit spørgsmål. Det påhviler derudover Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den (jf. bl.a. dom af 13.3.2014, SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, præmis 23, og af 11.2.2015, Marktgemeinde Straßwalchen m.fl., C-531/13, EU:C:2015:79, præmis 37).

29 Som den østrigske regering og Europa-Kommissionen har fremhævet i deres indlæg, kan den i hovedsagen omhandlede situation således være omfattet af rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316.

30 Det fremgår nemlig for så vidt angår hovedsagen for det første af sagsakterne, at de kompetente østrigske myndigheder informerede afdelingen om den dom, som Landesgericht Eisenstadt (den regionale domstol i Eisenstadt, Østrig) havde afsagt over István Balogh, i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i rammeafgørelse 2009/315 ved hjælp af ECRIS, som blev indført ved afgørelse 2009/316, med henblik på, at Ungarn skulle opbevare de således overførte oplysninger i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 5, stk. 1.

31 For det andet anmodede afdelingen disse myndigheder om en genpart af den dom, som nævnte ret havde afsagt, og efter at have modtaget dommen fremsendte afdelingen den til Budapest Környéki Törvényszék (den regionale ret i første instans i Budapest) i overensstemmelse med den i hovedsagen omhandlede særlige procedure med henblik på dommens anerkendelse i Ungarn og indførelse af straffedommen i det ungarske strafferegister. I medfør af den nationale ret, der finder anvendelse, er gennemførelsen af denne procedure således nødvendig med henblik herpå.

32 I henhold til artikel 1 i rammeafgørelse 2009/315 er rammeafgørelsens formål netop navnlig at definere, hvordan domsstaten skal overføre oplysninger om straffedomme afsagt på domsstatens område over en statsborger i en anden medlemsstat, således som disse domme er anført i domsstatens strafferegister, med henblik på, at denne anden medlemsstat opbevarer disse oplysninger. Formålet med afgørelse 2009/316 består i medfør af dens artikel 1 endvidere i at fastlægge elementerne i et standardformat til udveksling af disse oplysninger mellem medlemsstaterne.

33 På denne baggrund skal der med henblik på at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar ikke kun tages hensyn til direktiv 2010/64, men også til rammeafgørelse 2009/315 og rammeafgørelse 2009/316, og det forelagte spørgsmål skal således omformuleres i overensstemmelse med det ovenstående.

34 Spørgsmålet skal derfor forstås således, at det hermed nærmere bestemt ønskes oplyst, om direktiv 2010/64, rammeafgørelse 2009/316 og afgørelse 2009/316 skal fortolkes således, at de er til hinder for vedtagelsen af en national lovgivning, der indfører en særlig procedure - som består i, at en ret i en medlemsstat anerkender en endelig afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, hvorved en person er blevet dømt for en lovovertrædelse, såsom den i hovedsagen omhandlede særlige procedure - og som fastsætter, at udgifterne til oversættelse af denne afgørelse inden for rammerne af denne særlige procedure skal afholdes af nævnte person.

35 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes, at der i overensstemmelse med Domstolens faste praksis ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (jf. bl.a. dom af 21.5.2015, Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

Direktiv 2010/64

36 Hvad angår fortolkningen af direktiv 2010/64 bemærkes for det første, at direktivets artikel 1, stk. 1, fastlægger regler vedrørende rettighederne til tolke- og oversætterbistand i straffesager og sager i forbindelse med fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre. Det fremgår af ordlyden af direktivets artikel 1, stk. 2, at disse rettigheder finder anvendelse på den pågældende person fra det tidspunkt, den pågældende af de kompetente myndigheder i en medlemsstat underrettes om, at vedkommende er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, indtil der falder endelig dom, hvilket betyder den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende har begået den strafbare handling, herunder i givet fald strafudmåling og afgørelse af en eventuel anke.

37 En særlig procedure som den i hovedsagen omhandlede, der har til formål at anerkende en endelig retsafgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, finder pr. definition sted efter den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte har begået den strafbare handling og i givet fald domfældelsen af den pågældende.

38 Som det bl.a. fremgår af 14., 17. og 22. betragtning til direktiv 2010/64, skal det for det andet fremhæves, at direktivet har til formål at sikre, at mistænkte eller tiltalte, der ikke taler eller forstår processproget, har ret til tolke- og oversætterbistand, idet fremme af udøvelsen af denne ret sikrer, at disse personer får en retfærdig rettergang. Af denne grund fastsætter direktivets artikel 3, stk. 1 og 2, at medlemsstaterne skal sikre, at disse personer inden for en rimelig tid får en skriftlig oversættelse af alle væsentlige dokumenter, herunder den dom, hvorved den pågældende dømmes, således at det sikres, at vedkommende er i stand til at udøve retten til forsvar, og for at garantere en retfærdig rettergang.

39 Det fremgår således af de bemærkninger, som den østrigske regering afgav for Domstolen i retsmødet, at István Balogh har modtaget en oversættelse af dommen afsagt af Landesgericht Eisenstadt (den regionale domstol i Eisenstadt, Østrig), som blev meddelt ham af denne ret i august 2015. Under disse omstændigheder var en ny oversættelse af nævnte dom inden for rammerne af den i hovedsagen omhandlede særlige procedure til anerkendelse af denne dom i Ungarn og til indførelse af dommen i det ungarske strafferegister ikke nødvendig med henblik på at beskytte István Baloghs ret til forsvar eller ret til en effektiv domstolsbeskyttelse og var derfor ikke begrundet henset til de formål, der forfølges med direktiv 2010/64.

40 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at direktiv 2010/64 ikke finder anvendelse på en særlig procedure som den i hovedsagen omhandlede.

Rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316

41 Hvad angår fortolkningen af rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316 skal der bl.a. henvises til indholdet af rammeafgørelsens artikel 4, 5 og 11, og afgørelsens artikel 3 og 4.

42 Artikel 4, stk. 2, første afsnit, i rammeafgørelse 2009/315 bestemmer, at den centrale myndighed i domsstaten snarest muligt informerer de centrale myndigheder i de andre medlemsstater om domme afsagt på dens område over personer, der er statsborgere i disse andre medlemsstater, således som disse domme er anført i domsstatens strafferegister. I rammeafgørelsens artikel 5, stk. 1, og artikel 11, stk. 2, præciseres det, at myndigheden i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, opbevarer de således modtagne oplysninger.

43 Listen over de oplysninger, som domsstaten skal overføre til den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, er indeholdt i rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, som ikke henviser til den dom, som retterne i førstnævnte stat har afsagt.

44 I medfør af artikel 11, stk. 3, i rammeafgørelse 2009/315 udveksles disse oplysninger endvidere mellem medlemsstaterne ad elektronisk vej i et standardformat. I denne henseende præciserer artikel 3 og 4 i afgørelse 2009/316, at oplysningerne vedrørende den strafbare handlings betegnelse eller juridiske klassifikation og oplysningerne vedrørende indholdet af straffedommen overføres mellem medlemsstaternes centrale myndigheder via ECRIS i form af koder, der svarer til hver af de strafbare handlinger og sanktioner, der er nævnt i overførslen.

45 Artikel 4, stk. 4, i rammeafgørelse 2009/315 bestemmer ganske vist, at domsstaten på anmodning af den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger, i hvert enkelt tilfælde skal meddele en genpart af de pågældende straffedomme og efterfølgende foranstaltninger samt andre relevante oplysninger vedrørende sagen, således at sidstnævnte part kan vurdere, hvorvidt disse straffedomme og foranstaltninger nødvendiggør foranstaltninger på nationalt plan.

46 Det fremgår imidlertid af såvel denne bestemmelses ordlyd som opbygningen af nævnte artikel 4 i sin helhed, samt af rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, at overførslen af straffedommen til den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, kun foretages, hvis det er påkrævet af hensyn til særlige omstændigheder, og at det ikke systematisk kan kræves med henblik på at indføre nævnte straffedom i denne medlemsstats strafferegister.

47 Det fremgår imidlertid af den ungarske regerings præciseringer i retsmødet for Domstolen, at den i hovedsagen omhandlede særlige procedure gennemføres systematisk, og at det ikke var eksistensen af særlige omstændigheder, der i det foreliggende tilfælde begrundede en anvendelse af denne procedure til anerkendelse af dommen afsagt af Landesgericht Eisenstadt (den regionale domstol i Eisenstadt, Østrig) over István Balogh, og dermed begrundede en anmodning om overførsel af dommen. Denne anmodning kunne således ikke begrundes i henhold til artikel 4, stk. 4, i rammeafgørelse 2009/315.

48 Det følger af det ovenstående, at indførelsen i strafferegistret af straffedomme afsagt af retter i domsstaten, som foretages af den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, skal ske direkte på grundlag af den overførsel, som domsstatens centrale myndigheder har foretaget via ECRIS af oplysninger vedrørende straffedommene i form af koder.

49 På denne baggrund kan indførelsen i strafferegistret hverken afhænge af en forudgående gennemførelse af en procedure til retslig anerkendelse af straffedomme såsom den i hovedsagen omhandlede, eller af en overførsel af straffedommen til den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, med henblik på en sådan anerkendelse.

50 En sådan fortolkning underbygges af de formål, der forfølges med rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316.

51 Det fremgår således af bl.a. 2., 3., 5. og 17. betragtning til rammeafgørelsen og af 2., 6. og 12. betragtning til afgørelsen, at det system for udveksling af oplysninger, der er indført ved disse to retsakter, med henblik på at lette den gensidige retshjælp og sikre gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager har til formål at forenkle procedurerne for overførsel af dokumenter mellem medlemsstaterne, at forbedre og fortsat integrere medlemsstaternes udveksling af oplysninger fra strafferegistre, og at styrke effektiviteten af denne udveksling ved oprettelsen af et europæisk standardformat, som gør det muligt at overføre disse oplysninger i en ensartet, elektronisk og forståelig form, der let kan maskinoversættes, ved hjælp af standardformularer og koder.

52 Som generaladvokaten har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse, tilsigter rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316 at indføre et hurtigt og effektivt system for udveksling af oplysninger om straffedomme afsagt i de forskellige EU-medlemsstater.

53 En procedure til anerkendelse af straffedomme afsagt af retterne i andre medlemsstater såsom den i hovedsagen omhandlede, som går forud for indførelsen af disse domme i strafferegistret, og som yderligere forudsætter overførsel og oversættelse af disse domme, kan imidlertid kraftigt forsinke indførelsen i strafferegistret, vanskeliggøre udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne og medføre, at den automatiserede oversættelsesmekanisme, der er fastsat i afgørelse 2009/316, mister sin virkning, og kan således bringe virkeliggørelsen af de med rammeafgørelse 2009/315 og afgørelsen forfulgte formål i fare.

54 Mere generelt er en sådan procedure desuden i strid med princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser i straffesager som fastsat i artikel 82, stk. 1, TEUF, som har erstattet artikel 31 EU, som ligger til grund for rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316. Dette princip er således til hinder for, at en medlemsstats anerkendelse af afgørelser truffet af retterne i en anden medlemsstat undergives gennemførelsen af en retslig procedure med henblik på en sådan anerkendelse i den førstnævnte medlemsstat såsom den i hovedsagen omhandlede særlige procedure.

55 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316 er til hinder for at vedtage en national lovgivning, hvorved der indføres en særlig procedure til anerkendelse af en afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat såsom den i hovedsagen omhandlede.

56 Henset til ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares som følger:

— Artikel 1, stk. 1, i direktiv 2010/64 skal fortolkes således, at direktivet ikke finder anvendelse på en særlig national procedure, som består i, at en ret i en medlemsstat anerkender en endelig retsafgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, hvorved en person er blevet dømt for en strafbar handling.

— Rammeafgørelse 2009/315 og afgørelse 2009/316 skal fortolkes således, at de er til hinder for vedtagelsen af en national lovgivning, hvorved en sådan særlig procedure indføres.

Sagens omkostninger

57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 1, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager skal fortolkes således, at direktivet ikke finder anvendelse på en særlig national procedure, som består i, at en ret i en medlemsstat anerkender en endelig retsafgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, hvorved en person er blevet dømt for en strafbar handling.

Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA af 26. februar 2009 om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne og Rådets afgørelse 2009/316/RIA af 6. april 2009 om indførelse af det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) skal i henhold til artikel 11 i rammeafgørelse 2009/315 fortolkes således, at de er til hinder for vedtagelsen af en national lovgivning, hvorved en sådan særlig procedure indføres.

Underskrifter